

europæiske bidrag omfatter bl.a. et bemanded rumlaboratorium med mulighed for forskning inden for rumfysiologi, materialer, fysik mv.

Danmarks samlede forpligtelser pr. 1. maj 2000 i forhold til den internationale rumstation forventes afsluttet i 2013. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget til rumstationen udgør ca. 1,6% i 2001.

**Ad III. Mikrogravitetsforskning.** Forskningen finder sted inden for rammerne af ESA's mikrogravitetsprogram og anvendes inden for områder som biologi, medicin, væskefysik, krystal dyrkning, materialeforskning mv. Dansk forskning finder især sted inden for området rumfysiologi, hvor studier af den menneskelige fysiologi under vægtløshed i rummet har øget forståelsen for behandling af sygdomme som forhøjet blodtryk og hjertesvigt. Danmarks forpligtelser pr. 1. maj 2000 i forhold til Mikrogravitetsprogrammerne forventes afsluttet i 2003. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget udgør ca. 1,7% i 2001.

**Ad IV. Telekommunikation.** Det overordnede mål for ESA's telekommunikationsprogram er at forbedre medlemslandenes konkurrenceevne i forhold til satellitkommunikationsmarkedet. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget udgør 0,4% i 2001.

**Ad V. Ariane løfteraketten.** Ariane 4 og 5 raketterne anvendes til opsendelse af såvel telekommunikationssatellitter som videnskabelige satellitter. Samtidig sikrer raketterne Europa handelfrihed ved gennemførelsen af de europæiske rumfartsprojekter.

Ariane 4 vil over de næste 3 år blive afløst af Ariane 5 raketten, som har væsentlig større løfteevne. Samtidig vil opsendelserne med raketten blive billigere. Ariane 5 skal også anvendes til opsendelse af forsyninger til den kommende internationale rumstation. Det er allerede nu nødvendigt at sikre en fortsat videreudvikling af denne raket i en periode frem til 2006.

Danmarks forpligtelser pr. 1. maj 2000 i forhold til Ariane-programmerne forventes afsluttet i 2004. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget udgør ca. 0,5% i 2001.

**Ad VI. Teknologiprogrammer m.v.** Til understøttelse og forberedelse af de store udviklingsprojekter har ESA en række programmer til teknologiudvikling og til forstudier.

Danmarks forpligtelser i forhold til Teknologiprogrammerne forventes at udløbe i 2008. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget udgør 1,4% i 2001.

Det er fastlagt i konventionen vedrørende ESA, at der placeres ordrer ved medlemslandenes rumindustrier for et beløb svarende til medlemslandenes finansielle bidrag til programmerne i et givet finansår fratrukket udgifter til administration m.v.

## 11. Internationale Samarbejdsprojekter

Af bevillingen afholdes rejseudgifter i forbindelse med varetagelse af den danske deltagelse i ESA-samarbejdet.

Det Offentlige Forskningsudvalg for Rummet råder over en bevilling til støtte af forstudier til større projekter, til udredninger og informationsaktiviteter på rumområdet. Af bevillingen afholdes endvidere rejseudgifter i forbindelse med varetagelse af den danske deltagelse i ESA-samarbejdet.

Under § 19.41.10.10. Tværrådslige forskningsprogrammer er anført en bevilling til støtte til dansk ESA følgeforskning.

## 13. Danske repræsentanter i internationale råd og udvalg

Bevillingen kan anvendes til lønudgifter i forbindelse med undervisningsforpligtelser for danske repræsentanter i internationale organer og udvalg.